

A határtalan természet panteonjában rácsodálkozva jelenre és múltra

Budai hegység, Máriaremete... Bolyhos bárányszerűek alatt a lombok közt makkot gyűjt egy kis mókus. Körülöttem erdő, az esti csöndben hallgatom a szívverését. Őslakosként élek itt családommal kertes házban. Csodálatos a táj, különösen ősszel: fény-árny játéka a zöldben. Szél kukucskál át rajta. Kísérteties ez a ragyogás, amikor a Nap vacog a fák közt. Olykor-olykor kavarogva hull a mélybe egy-egy rozsdá. Csüggedt barna levelek némán vitorláznak a szélben. Szemben a Zsíros hegy titkos ösvénye kanyarog a Szurdok mélyén. A természet lágy ölén köröskörül ezernyi gyertyaláng ragyogásával sárgán lobogó csönd vesz körül. Szentély. Megpihenek egy kettétört fatörzsön. Az egyre kopárabb ágakon újjászületni vágyó rügyek pihennek. Az út mentén az Ördögárok csillámló víztükrén levelek úszkálnak. Mintha üzenetet hoznának. Gondolatokat, emlékeket ébresztenek. Gergő fiammal felmásztam az Ördöklukhoz. Kiültünk a szikla ormára, s úgy éreztük, fenn vagyunk a világ tetején. Néztük, csodáltuk a tájat, s úgy éreztük, mintha láthatatlan kezek ölelnének. Mennyei szimfóniája zúgott a lelkemben; betöltötte a Lélek óceánja. Szívbemarkolóan gyönyörűsége muzsika. Mintha angyal szállna közénk. Álomszép. Gondolataim virággá sarjadtak, lelkem mélyén megpendítve egy hűrt. Szívemben otthonra talált a béke, és átölelt a csend. Lent a mélyben, a közelben a remetei barlang ásítózik. Régen kirándultam erre. Azóta egy-egy estén őzike, róka, nyúl, szarvas, vaddisznó merészkedik a családi házak kertjébe.

Kertünkben három tölgyfa terebélyesedik, ágaskodva kúszik a magasba. Tanúi voltak ifjú éveinknek. Nyugodt, lassú szívük dobbanása nem hallatszik a múlandó időben. Milyen érdekes, hogy a vidám nyár után az őszi térben csupa sötét, furcsa nesz vesz minket körül. Az égen madár köröz, üzenetet hoz egy messzi, távoli világból. Onnan, ahol hamvasan érik a szilva és ünneplőben sütkérezik a táj. Hajnalban az égen aranyló sátrát ver a Nap. „Élj csöndesen egyszerű életet...” – Sújja bennem egy hang. – „Úgy érezz, gondolkodj, cselekedj, hogy mindennek javára legyél!” Ott, akkor a hajnal pírjában úgy éreztem, valahol a Végtelenből nagymamám ölel át szeretettel. Sokat kirándultam vele a templomkertbe, ahol esténként kúvik ijesztő hangja töri meg a csendet. Furcsa érzés naponta szembesülni az évszakok szárnyalásával, bepillantva a Zsíroshegyi út mentén a Szent-kút víztükrébe; lám, lám, megöregedtem. Unokáink szemének ragyogása piciny gyertya lángjának megsokszorozódó fénye rávilágít: ha mi már nem leszünk, terheink és fájdalmaink nélkül könnyű angyalszárnyakon jönnek a mosolygó arcú gyermekek, unokák, a jövőt alkotó kisdedek. Nekik kell szebbé, sokkal boldogabbá alakítani ezt a tájat, megőrizni csodálatos kincseit.

1980-ban költöztünk ide, Máriaremetére, egy piciny, kétszobás lakásba, ahol a legszebb, legnaposabb szoba Olgi nénié volt. A ház 1942-ben épült. Ő akkor tizennégy éves volt. Elmondása szerint tíz szovjet katonatiszt elől a kamrában lévő kis veremben bújt el félelmében, az egyik szobában pedig lovak voltak. Akkoriban igen sok férfit vittek el un.”málenkij robotra”, csupán azért, mert német neve volt. Hatalmas harcok dúltak a hegyekben, néhány névtelen honvéd sírhantja tanúsítja. A budai várból menekülő magyar és

német katonákat az Akadémiánál az Ördögárok kijáratánál egyszerűen legéppuskázták az oroszok. Hidegkúton 1939-ben lengyel menekült katonákat fogadtak be a lakosok. Kenyérrel és sóval várták őket. Gyertyánok, juharok, bükkök és hegyi szilfák susogják áldva a nevüket.

Gyerekkoromban sokszor kirándultam a Nagyrétre. Lefeküdtem a tisztáson a pokrócra, néztem a az égen kergetődző báránfyellegeket. Hallgattam a csöndet szellővel zenélni. Tavaszi szél dúdolva hozta a kizöldült fű üde illatát. Dongok dongtak, méhek zsongtak. Az ég madarai dalolva cikáztak a réten. Lelkem húrjai zenéltek. Istenem, mennyi emlék! Eltűnt időnk filmkockái peregnek, emlékezem. Hajnali derengő félhomályban fekete árnyak suhannak a kegytemplom felé. Rorátéra hív a harang. A fák közt beszökik a templom ablakán át a gyöngye napsugár.

Szép ez a táj! Május ágán rózsák virít, zsendül, bimbója fakad. Ölelkeznek a törzsek, koronák. Nap glóriája ragyog a kegytemplom oltárképén mosolygó Szűzanya feje fölött. Hold ragyog az égen. Kuvikol a bagoly, esti imát mormol, Istennel beszél. Denevérek őrzik a levegőt, szürkületben felröppennek és elrejtőznek a templomtoronyban. Nem messze innen békák koncerteznek a hidegkúti horgásztóban. Csermely csobogása nyugtatja megfáradt lelküket.

Kevesen tudják, hazánk északi tájain végighaladó országos kéktúra, jelzett turistaút Írótkőttől Hollóházáig erre halad. Fenyvesek ölelő karjában, a Látó-hegy délkeleti részén az Árpád kilátóról csodálhatjuk a Parlamentet, a dunai hidakat, a pesti oldalt. A közelben lévő gyermekvasút az „Úttörő Köztársaság” emléke. Építéskor Csillebércnél két öreg tölgy bólogatott a tervezett útvonalon. Nem vágták ki, alagutat fúrtak a Hárshegyen. Az alagúton áthaladva a vonatban sikongtuk a sötétben: „Pajtás, daloljunk szép magyar hazánkról!”

A hármashatárhegyi repülőtér oldalán szánkón siklottunk a mélybe. Kőrös-kővár oldalán, ahol galagonya izzik és fúj a szél, kutyák kergetőznek a vitorlázó gépek árnyaival. Emlékszem, régebben juhokat hajtott egy puli a reptérre „füvezni”.

Pesthidegkút határain belül Gercse helyén, Kaltenbrunnerben német telepesek laktak. Nagy kiterjedésű kertváros volt itt. Falusi jellegénél fogva Ófalunak hívták. A középkori Gercse a török hódoltság idején hatalmas pestisjárvány következtében elpusztult. Temploma évekig romos volt, közel kétszáz év múlva társadalmi összefogással újjáépült. Bár igen rossz, hepehupás, kátyús úton lehet megközelíteni, igen népszerű Gercse temploma. Amolyan tengelytörő.

A Klebelsberg kastély is itt van a közelben. A régi épületegyüttesben jegyzői hivatal volt, majd volt óvoda és iskola. 1956-ban nemzetőrök főhadiszállásaként szolgált, a forradalom leverése után szovjet tankok tarolták le parkját, majd pszichiátria intézet volt benne. Sétáim során a kivert ablakok és a gróf dolgozó szobájának egyre pusztuló látványa igen elszomorító volt kívülről is. Benn a cserépkályha szétvert maradványai és a sebkől vérző falak. Mára megszépülve büszkesége kerületünknek. Nem messze innen, a néhány éve elhunyt Juliska néni birtokán áll egy védett hársfa. A múltat idézi, s őrzik az azóta már elegáns divatüzletként működő és átépített kovácsműhely titkát. Azon szerencsés emberek közé tartozom, akik még

eredetiben látták a kétszáz éves fűjtató, tűzfogó, satu közt patkoló kovácsot. Csodás élmény volt, kár érte, hogy nem őrizték meg a múltnak. Itt állt teljes eredetiségében a falu határában, ahol évszázadokon keresztül lovaskocsik jöttek-mentek, és lobogó tűz sötét korommal vonta be a földemet, óriás kalapács pihent az üllőn. Valószínűleg itt patkoltatta lovát Görgey Artúr is az 1848-as felkelés idején, amikor megszállt a solymári elágazásnál lévő ma már megviselt külsejű épületben. Az egykori Boldogasszony út – a mai Zsíroshegyi út – egyik házában lakott a Szeleczy család. Udvarukban kis kápolna áll, ma a ferencesek gondozzák. Kevesen tudják, hogy az Amerikába vándorolt család hamvai és csontjai az oltár alatt leltek örök nyugalomra. Sajnos az utókor gyűjtögetői ellopták lélekharangját, és a szobrokat is összetörték. Siralmas látvány az is, hogy szinte eltapossák a köré épült házak. A fák levelei közt beszökik a napsugár. Magához ölel, s úgy tekint reám, mintha már meghaltam volna. Elérhetetlen vágyaim fénye szép emlékeket ébresztenek a lelkemben. Rózsa virít, zsendül, bimbója fakad. A fák susogva integetnek, ágaik közt egyre bátrabban ugrálnak a mókusok. Tavasszal, amikor a nedvek felfelé áradnak a gallyakba, meghallhatod az erdő szívverését. Míg a patak zúg lenn, a surranó széllel friss illatok keringenek a sötétben. A Szeretet aranyló fénysugara tündökölve tekint reám. Amikor kiültem a szikla ormára, arra gondoltam Isten töltötte ki a szívem szeretettel. Bennem él... Csodákra várunk. Innen az út az örök szépségébe vezet. Gyermekeként, fiatalkoromban rácsodálkoztam a világra, kergetőztem báránnyelűvel, kerengő madarakkal az égen. Augusztusi estén az eget kémlelem, ámulva csodálom a csillagokat. Mennyi átvirrasztott éjszaka vár még rám? Mint az álom múlik az idő, vándormadár szárnyán repül. Tücsökgzene szól. Lelkem húrjain zenél. Szívem kincsesládájának mélyén őrzött emlékeim felidézésekor örömkönnyegek hullnak. A Lélek muzsikája szólal meg bennem. Gyönyörű, örökszerű szimfónia. Mint egy lassított felvételű filmkockában látom: Bagamérit, triciklijével meg-megállva fagyaltot mér a Máriaremetei úton, s az utcákból távoli eltűnt világba kóborló lelkeket. Volt emberek, akik nincsenek, de mégis vannak. Csodák. Őslakók, akik szívünkben, emlékeinkben élnek, s vándormadárként vissza-visszatérnek. Ülünk az ég korlátján, és beszélgetünk múltból és jövőről. Szeretnénk kitörni térből és időből. A távolban ezüsthéna ragyog. Pihen a város. Felejtsük el, hogy könny, betegség, járvány van a világon. Gyönyörű e táj, ahol élünk. Fák lombjai fürödnek a fényben, mely szinte lángoló, tüzes erejével átölel. Kiegyeztet szívemből a gyűlöletet, haragot, önzést. Fényözön hull rám, szívem kitárom előtte, szeretettel oszlatja el az éj sötétjét, s milliárd ember szívét tölti el a béke sugarával. Az égen lángszínű fények gyúlnak. Zúgnak a harangok. Tavasz szél dalolva hozza a kizöldült fű üde illatát, a fák zizegve susogják a világba: minden nap kincs, mit együtt töltünk e vadregényes erdős tájon, a város szegletén. Mert ahol a Fény a földre árad, újra éled minden szeretetben és jószágban, s máris szebb lesz a világ. Este van, a gercsei fásor elejétől a templomig ültetett fák tövében mécsesek pislákolnak. Harsányan szól a kabóca, messzire visszahangozza: összetartozunk, itt vagyunk, hazataláltunk. Erről szól az életünk, hegyeket, völgyeket, vad vizeket járva, erdő rejtekében, a határtalan természet lenyűgöző panteonjában, Máriaremetén és környékén, időnként rácsodálkozva a múltra.

Jelige: „REMETE”

